

بازنمایی خانواده در فیلم‌های پوران درخشنده و ته‌مینه میلانی مطالعه موردی چهار فیلم (پرنده کوچک خوشبختی، هیس، دیگه چه خبرا!، آتش بس ۱)

سید وحید عقیلی^۱

مریم گلی اسرمی^۲

چکیده

این تحقیق با هدف بررسی بازنمایی خانواده در فیلم‌های پوران درخشنده و ته‌مینه میلانی و مطالعه موردی دو فیلم از این دو کارگردان انجام شده. تحقیق از روش تحلیل محتوای کیفی و کمی بهره گرفته است.

جامعه آماری به این دلیل انتخاب شده است که قرار است موضع گیری این دو کارگردان را نسبت به مسائل خانوادگی در فیلم‌هایشان نشان دهد. این تحقیق بر اساس سوال پیش رفته، سوالاتی که در حوزه خانواده نقش اصلی را دارند، پاسخ داده شده است.

حجم نمونه از هرکارگردان دو فیلم پرفروش در گیشه سینما انتخاب شده است. این پژوهش چنین نتیجه می‌گیرد که در فیلم‌های مورد بررسی بیشتر خانواده را سنتی نشان داده‌اند، بیشتر زن‌ها مدرن یا فمینیسم بوده‌اند، نقش مرد سنتی پررنگ تر بوده، احترام برای جنسیت مرد را کم رنگ نشان داده شده، ازدواج بیشتر از دیدگاه مدرن نشان داده‌اند، سطح رفاه اقتصادی افراد بالا بوده، ارزش اخلاقی احترام و صداقت کمتر نشان داده شده است.

واژگان کلیدی: خانواده سنتی، خانواده مدرن، زن مدرن یا فمینیسم، زن سنتی، مرد سنتی، مرد مدرن، احترام برای جنسیت مرد، ازدواج سنتی یا اسلامی، ازدواج مدرن، رفاه اقتصادی، ارزش اخلاقی احترام، صداقت اعضای خانواده.

---

^۱ دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی

^۲ دانش‌آموخته کارشناسی ارشد رشته علوم ارتباطات دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد (میبید)

مقدمه

ترکیب متناسبی از هنرهای هفتگانه، همراه با آمیزه بهینه‌ای از توازن، تناسب، تعادل و زیبایی، هنری کمال‌گرا به نام سینما را به وجود می‌آورد و به عنوان زبان اندیشه، احساس، تعقل فرهنگ، در زندگی پرتلاطم بشر امروز مطرح می‌شود. سینما همچنین به عنوان مهم‌ترین ابزار تقویت هویت فرهنگی، انتقال اندیشه‌های سازنده، رشد آگاهی‌های عمومی و ارائه الگوهای رفتار ایده‌آل عمل می‌کند. سینما به عنوان یکی از مظاهر تمدن جدید هنر، صنعتی است که نمی‌توان منکر تاثیر شگرف و گسترده آن بر فرهنگ عامه بود و به مقتضای ماهیت خود می‌تواند پیام‌هایی را متناسب با نیات درونی فیلمساز به گروه پیام‌گیران منتقل سازد. (محبی، ۷، ۱۳۷۹)

با توجه به نقش و کارکرد رسانه‌ها در تولید و بازتولید روابط و مناسبات قدرت از طریق رویه‌های گفتمانی و ایدئولوژیکی در قالب بازنمایی و معناسازی از اقلیت‌های نژادی، قومی، جنسی و... اتخاذ رویکردی انتقادی به بازنمایی‌های رسانه‌ای ضروری است؛ چرا که فهم و نقد رویه‌های قدرت در روند دلالت و بازنمایی، در گرو داشتن موضعی سیاسی و اجتماعی به نفع فرودستان و علیه فرادستان در مناسبات اجتماعی و نیز اتخاذ رویکرد انتقادی در نظریه‌پردازی و پژوهش رسانه‌ای است. پژوهشگر انتقادی با اتخاذ رویکرد و موضعی ترقی‌خواهانه علیه همه اشکال و صور سلطه و نابرابری در قالب ایدئولوژیکی و گفتمان رسانه‌ای، تقابل‌ها و تعارض‌های موجود را که منشا بازتولید و تحکیم نابرابری‌ها، تحریف و سلطه است، مورد نقد و پرسش قرار می‌دهد و با تدوین صورتی از دانش جدید و رهایی‌بخش، سعی در رهایی مردم از الزام‌ها و اجبارهای سیاسی و اجتماعی دارد.

برای پژوهشگر انتقادی، هدف اصلی پژوهش کشف، توضیح و درک روابط و مناسبات قدرت است. با این نگاه رسانه‌ها به مثابه منابعی قدرتمند برای کنترل جامعه محسوب می‌شوند که خود تحت کنترل نخبگان اجتماعی، فرهنگی و سیاسی و در یک کلمه نخبگان قدرت اند. نخبگانی که از رسانه‌ها برای اشاعه ارزش‌ها، باورها و دیدگاه‌های خود بهره می‌برند و از این طریق جایگاه خود را در مقابل گروه‌های فاقد قدرت حفظ می‌کنند. (مهدی‌زاده، ۱۳۸۷، ۱۷۰)

بیان مساله تحقیق

خانواده به عنوان هسته‌ی اولیه تمامی جوامع انسانی، یکی از عناصر اصلی فرهنگ‌سازی در جامعه است که نیازمند توجهی درخور و برنامه‌ریزی دقیق بخصوص در سطح کلان می‌باشد. افراد در این نهاد ضمن حفظ نسل، وظیفه تربیت فرزندان و مراقبت و حمایت از بزرگسالان و حفظ میراث فرهنگی و دینی خود را بر عهده دارند. در طول دو سده اخیر خانواده‌ی ایرانی در جریان نوسازی فرهنگی و اجتماعی و سیاسی کشور تغییرات اساسی یافته است. تغییرات خانواده در ایران در زندگی روزمره بازتاب یافته و روانشناسان، علمای علوم تربیتی، مورخان و جامعه‌شناسان نیز به آن توجه کرده‌اند که حاصل آن اصلاح نظام مفهومی در شناسایی تحولات

اجتماعی ایران بوده است. در طول تاریخ می بینیم که هر تغییری در جامعه در خانواده منشا داشته و بدین لحاظ خانواده نقش بسیار اساسی را در تحولات اجتماعی هر جامعه ایفا می‌کند. بنابراین شناخت خانواده ایرانی، گامی است در جهت شناخت جامعه.

منصور ساعی رسانه‌ها را وسیله ای میداند که «به عنوان یکی از نهاد های اجتماعی کارکرد انتقال میراث فرهنگی و اجتماعی و ارزش‌های جوامع را برعهده دارند. در عصر کنونی با توجه به نقش بارز آنها در جامعه و اطلاع رسانی پیرامون موضوعات اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و... سعی می‌کنند الگوهای نوینی را به جوامع وارد کنند تا جایگزین فرهنگ‌ها و ارزش‌ها و الگوهای سنتی شوند. در این رهگذر رسانه‌ها به عنوان عاملان تغییر و تحول در ارزش‌ها و هنجارها مطرح هستند، به طوری که سنت‌ها را به مبارزه می‌طلبند و به صورت یک عامل مؤثر در دگرگونی نگرش‌ها و رفتارهای نسل جدید عمل می‌کنند. همین امر می‌تواند منجر به شکاف نسلی و عدم انتقال تجربیات نسل گذشته به نسل فعلی شود. نسل فعلی، هر آنچه را که از رسانه می‌خواند، می‌شنود و می‌بیند، ملاک نگرش، عمل و رفتار خود قرار می‌دهد. در دوران کنونی نقش نهادهای اجتماعی همانند خانواده، مدرسه و همسالان در اجتماعی کردن نسل‌ها تضعیف و در مقابل روز به روز بر اهمیت و نقش رسانه‌ها افزوده می‌شود.»

«رسانه‌ها در دوران کنونی بخشی جدایی ناپذیر از زندگی مردم شده اند. مردم در طول شبانه روز از محتواهای اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و آموزشی و سرگرمی رسانه‌ها استفاده می‌کنند. نسل کنونی جامعه از ابتدای حیاتش با رسانه‌ها بزرگ می‌شود و در دنیای اطلاعاتی و ارتباطی امروز، این نسل، بخش عظیم فرهنگ، ارزش‌ها و هنجارهای جامعه خود و دیگر جوامع را از رسانه‌ها دریافت می‌کند. به عبارتی در دوران معاصر که به عصر اطلاعات و جامعه اطلاعاتی و ارتباطی معروف است، بخش عظیمی از جامعه پذیری نسل‌ها از طریق رسانه‌ها انجام می‌شود و نفوذ و تأثیر رسانه تا جایی است که برخی از نظریه‌پردازان ارتباطی بر این باورند که رسانه‌ها اولویت ذهنی و حتی رفتاری ما را تعیین می‌کنند و اگر چگونه فکر کردن را به ما یاد ندهند، اینکه به چه چیزی فکر کنیم را به ما می‌آموزند.» (ساعی، منصور، ۹۳)

از این رو رسانه و بخصوص فیلم‌های سینمایی و تلویزیونی به عنوان محملی برای بیان ارزش‌های خانواده ایده آل، از جمله بسترهای مهم رسانه‌ای به شمار می‌روند که می‌توان با بررسی و تحلیل آنها چگونگی بازنمایی نهاد خانواده را استخراج نمود.

در این تحقیق به دنبال پاسخ این سوال هستیم که فیلم‌های پوران درخشنده و ته‌مینه میلانی و بررسی چهار فیلم این دو کارگردان زن سینمای ایرانی در مسیر تحکیم بنیان خانواده چه راهی را در پیش گرفته آن‌دو خانواده در این فیلم‌ها به چه نحوی بازنمایی شده است و آیا این بازنمایی در جهت نمایش جذابیت های روابط خانوادگی صورت گرفته است یا خیر؟

اهمیت موضوع تحقیق و انگیزه انتخاب آن

امروزه رسانه‌های جمعی عرصه‌ای را فراهم آورده‌اند که بیشتر مسائل زندگی عموم چه در سطح ملی و چه در سطح بین‌المللی قابلیت ظهور در آن را دارد. صنعت سینما به عنوان یکی از بسترهای بروز این عوامل، زمینه‌ای را فراهم ساخته تا فیلم‌سازانی که دغدغه‌ی حفظ ارزش‌های اساسی یک جامعه چون نهاد خانواده را داشته‌اند اقدام به تهیه و تولید آثاری فاخر در این حیطه نمایند. از همان آغاز اختراع سینما، فیلمسازان با زاویه دیدهای متفاوت به خانواده، کارکردها و ویژگی‌های آن را در اشکال مختلف نشان داده و از زوایای گوناگون به آن پرداخته‌اند. هر چند استفاده از کارکرد خانواده در فرهنگ‌های گوناگون با هدف خاصی صورت گرفته و این مفهوم بعضاً در سینما در حد یک موضوع دستمالی شده و صرفاً فرمایشی پایین آورده شده‌است اما در فرهنگ‌هایی که نهاد خانواده از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، شاهد آثار شاخصی در زمینه ملودرام‌های خانوادگی بوده‌ایم. در ایران نیز سینما بعد از سال‌های اولیه ورود به کشور و طی دوره‌ای چند دهه‌ای برای رسیدن به استفاده از سینما در قالب یک هنر تکنیکال، با روی آوردن به فیلم‌هایی که بعدها با عنوان فیلم فارسی شناخته شدند، در میان تماشاگران با استقبال روبرو شد و در نهایت با آغاز دهه چهل شمسی، حرکت رو به رشد خود را آغاز کرد. تا جایی که دهه ۶۰ و ۷۰ را سال‌های رونق اقتصادی سینمای ایران می‌توان نامید و در این میان سهم ملودرام‌های خانوادگی در گیشه‌های پر رونق و سینمای منتقد و مخاطب‌پسند بسیار قابل توجه است. در این سال‌ها رفتارهای اجتماعی و مناسبات بین افراد خانواده مورد توجه خاص قرار گرفت و برخی از آثار تولید شده از جمله مواردی بودند که در مدیوم سینما، به بهترین نحو ممکن ماندگار شدند. یکی از مهمترین کارکردهای این رویکرد پرداختن به موضوع خانواده و به تصویر کشیدن پتانسیل‌های موجود در این نهاد اجتماعی در مواجهه با مشکلات و نشان دادن امتیازاتی است که استحکام نظام خانواده می‌تواند به همراه داشته باشد. شاید یکی از بهترین نمونه‌ها که تصویر جذابی از خانواده ایرانی و روابط بین افراد خانواده را نشان داد فیلم «مادر» ساخته مرحوم علی حاتمی باشد. فیلمی که با تکیه بر آیین‌های سنتی، تصویر متفاوتی از کارکرد خانواده را نمایان کرد. «اجاره نشین‌ها» ساخته داریوش مهرجویی هم یکی دیگر از نمونه‌های موفق در تصویر کردن خانواده ایرانی بر پرده سینما بود. تصویری که برای مخاطب ایرانی کاملاً آشنا بوده و با هدف نشان دادن اثرات استحکام بنیان خانواده در مواجهه با مشکلات اجتماعی داستانش را روایت می‌کرد. در این میان نقش افراد در پیشبرد اهداف مشترک خانواده کاملاً مشهود بوده و نشانگر یکی از مهمترین کارکردهای خانواده ایرانی است.

پرداختن به مفهوم خانواده در جامعه‌ای که دستخوش تغییرات اساسی در این زمینه بوده و هر روز به آمار مشکلات در خانواده‌ها افزوده می‌شود و کانون خانواده در معرض خطرات جدی در برابر آموزه‌های جدید از فرهنگ بیگانه است، یکی از وظایف بسیار مهم رسانه‌ای مانند سینماست که در میان تولید آثاری که به طور مستقیم یا غیرمستقیم به نهاد خانواده اشاره دارند، جایگاه ویژه‌ای

بازنمایی خانواده در فیلم‌های پوران درخشنده و تهمینه میلانی... سید وحید عقیلی، مریم گلی اسرمی

برای نمایش خانواده ایرانی آنطور که باید در نظر بگیرد. (تبیان، قاضی زاده) (سایت فرهنگی و اطلاع‌رسانی تبیان، قاضی زاده، مریم)

هدفهای تحقیق

اهداف اصلی

بازنمایی خانواده در دو فیلم از پوران درخشنده و تهمینه میلانی

اهداف فرعی

شناسایی مولفه‌هایی از قبیل چگونگی نشان دادن خانواده‌های سنتی و مدرن، زن و مرد مدرن، احترام بیشتر برای جنسیت مرد، نوع نشان دادن ازدواج سنتی یا مدرن، سطح رفاه اقتصادی، صداقت و ارزش اخلاقی احترام اعضای خانواده نسبت به یکدیگر.

سوالات تحقیق

سوال های تحقیق:

جهت گیری و بازنمایی خانواده در این فیلم‌ها چگونه بوده است و خانواده را با چه دیدی نشان داده‌است؟

- ۱- در فیلم‌های مورد بررسی خانواده را چگونه نشان داده‌اند سنتی یا مدرن؟
- ۲- فیلم‌های مورد بررسی زن را مدرن، فمینیسم نشان داده‌اند یا سنتی؟
- ۳- در فیلم‌های بررسی شده مرد را سنتی نشان داده‌است یا مدرن؟
- ۴- آیا برای جنسیت مرد احترام یا ارزش بیشتری قائلند؟
- ۵- ازدواج را از چه دیدگاهی نشان داده‌اند سنت، اسلام یا ازدواج در عصر مدرن؟
- ۶- رفاه اقتصادی عاملی است که باعث گرمی روابط خانوادگی شده است؟
- ۷- پابندی به ارزش اخلاقی احترام عاملی است که باعث گرمی روابط خانوادگی شده است؟
- ۸- اعضای خانواده نسبت به یکدیگر صداقت دارند؟

پیشینه تحقیق

بازنمایی خانواده ایرانی در فیلم سینمایی «یه حبه قند» این تحقیق توسط دکتر حسن بشیر، علی اسکندری، در سال ۱۳۹۲، در فصلنامه تحقیقات فرهنگی ایران انجام شده است. حاصل این تحقیق آن است که تحلیل گفتمان فیلم «یه حبه قند» که با استفاده از روش «پدام» انجام گرفت نمونه‌ای بود از چگونگی بازنمایی نهاد خانواده در جامعه ایرانی؛ جامعه‌ای که امروزه با ورود به دنیای مدرن از شکل گسترده خود خارج شده و فردیتی را برای تک تک اعضای خانواده قائل است.

این فیلم ویژگی‌های اصلی خانواده ایرانی که شامل چهار عنصر اصلی؛ اقتدارمردانه، تکرر جمعیتی، فرزندآوری و دایره محدود همسرگزینی است، بر می‌شمارد و محاسن مورد ستایش و برخی معایب آن و محاسن این عناصر را مورد ستایش و برخی معایب آن چون اقتدار مدارانه را مورد نکوهش قرار می‌دهد و در نهایت نشان می‌دهد که شرایط ایده آل خانواده ایرانی نه تنها به طور کامل از بین نرفته است بلکه در جامعه امروز نیز می‌تواند فراهم شود. کارگردان، سنت را یک ویژگی یک سره صاف و پالوده شده نمی‌داند همان طور که مدرنیته را این گونه نمی‌بیند و از سویی نیز با برشمردن عناصر مثبت مدرنیته و سنت، نگاه‌های صرف انتقادی نسبت به ایندو مقوله را رد می‌کند و در نهایت ایده آل ترین شکل خانواده را همراهی عناصر مثبت سنت و مدرنیته در کنار یکدیگر معرفی می‌کند.

در حقیقت، بازگشت به «خانواده محوری» و «جمع‌گرایی» برای خروج از بحران هویتی یا تعارض میان سنت و مدرنیته، اساسی ترین محورهای گفتمانی فیلم را تشکیل می‌دهند که تلاش شده است در صحنه‌های گوناگون فیلم به نحوی مطرح و بازنمایی شوند. تحلیل‌روایی دگرگونی ارزشها، هویتها و سبکهای زندگی در سینمای بعد از انقلاب که توسط جمال محمدی، عبدالله بیچرانلو، در سال ۱۳۹۲، در فصلنامه تحقیقات فرهنگی ایران انجام شده است.

وضعیت اجتماعی آنومیک حاصل گسست از توسعه‌گرایی و آرمانخواهی یافته‌ها نشان می‌دهد که سینمای دهه شصت و سینمای دهه هفتاد روایتگر دو نوع جامعه و دونوع تحول اجتماعی اند: در اولی جامعه‌ی به تصویر کشیده می‌شود که بناست به سوی انسجام و همنوایی و همبستگی (یعنی خصلت‌های جامعه آرمانی در گفتمان ارزش‌مدار) حرکت کند، اما به سبب وقوع برخی رخدادها و تغییرات، در حال ترک برداشتن و شکاف پیدا کردن است؛ در حالی که در دومی جامعه‌ای بازنمایی می‌شود که دست کم بخشی از اعضای آن ترجیح می‌دهند و می‌کوشند به سوی خودآگاهی، فردیت، تعامل‌های مدنی و پذیرش تمایز در سبکهای زندگی و نظامهای ارزشی (ویژگیهای زندگی اجتماعی در گفتمان توسعه‌گرایی) حرکت کنند، اما خود را با موانع متصلب تاریخی و سنتی و هرمنوتیک رو در رو می‌بینند. با شروع دهه هشتاد، گرایشهای فردی و اجتماعی به مدنیت، فردیت، تمایز و خودآیینی فروکش میکند و نشانه‌های نوعی وضعیت و فضای اجتماعی آنومیک پدیدار می‌شود. فیلم‌های سینمایی این دهه تصویرگر شکلی از زندگی روزمره به هم‌ریخته، اضطراب‌زا، سرد و بی‌روح، تهی از معنا و خودآیینی، و یاس‌آور هستند. جهان شخصیت اصلی فیلم بوتیک هرچه دست و پا می‌زند باز نمی‌تواند کوچکترین امیدی به اصلاح شرایط فلاکت‌بار دور و برش پیدا کند؛ در این شرایط هیچ نشانه‌ای از امید اجتماعی، کنش ارتباطی راستین، دیالوگ با «دیگری» و بهبود امور وجود ندارد. دو سال بعد، این شرایط برای روحی در چهارشنبه سوری دهشتناک‌تر می‌شود. او امر واقع خیانت را لمس می‌کند، اما دایما به متوهم بودن متهم می‌شود. در آپارتمان تنگ و به هم‌ریخته او نه فقط خبری از فردیت، حفظ حریم شخصی، تمایز و بلوغ فردی نیست، بلکه فضایی سرگیجه‌آور حاکم است که در آن همه در کار هم سرک

می‌کشند و مثل مور و ملخ در هم لولیده‌اند؛ و در این حال و هوا روحی هر روز بیش از دیروز «من» اش را از دست می‌دهد و به طفولیت رجعت میکند، واقعیتی که گریه کردن دایمی او، لرزش دستها و لبهایش، دادو و فریادهایش، و نگاه‌های ملتسمانه‌اش بر آن شهادت می‌دهند. به همین دلیل است که او هیچگاه نمی‌تواند بفهمد شوهرش به او خیانت کرده است یا نه، چرا که توان تمیز واقعیت از توهم را از دست داده‌است. سرنوشت او، درست مثل سرنوشت جهان، سقوط تدریجی در ورطه معضلات هلاک‌تباری است که بر سرتاسر زندگی روزمره و فضاهای اجتماعی سیطره یافته است. هر دو شخصیت دست آخر با نگاهی خیره به چشمان مخاطب حس قربانی بودنشان را به اوتفهم می‌کنند. این فضای سرگیجه آور و دهشتنا در محاکمه در خیابان چنان تصلب و قطعیت یافته است که قهرمان داستان را به یک دلقک پرادعا اما خرفت مبدل کرده است. ادعای شرف، ناموس، پابندی و پاکی چیزی است که فقط در ذهن ساده او می‌تواند جا خوش کند و گرنه در عینیت اجتماع هیچ مابه‌ازایی ندارد: نه فقط نامزدش به او، بلکه همه دارند به یکدیگر خیانت میکنند. خیابان، به مثابه بارزترین نماد فضای همگانی، جایی است در آن خیانت به امر واقع لایتغیر بدل شده است. در این شرایط، قهرمان فقط می‌تواند دلقکوار ادای قهرمان را بیاورد. آن زیست-جهان باورها و ارزشها که حامی و مقوی کنشهای حاج کاظم در آژانس شیشه‌ای، یا آن فضای گشوده امید بخشی که به نسل نوظهور فیلم اعتراض نوید رهایی میداد، هردو، برای قهرمان پوشالی محاکمه در خیابان فروپاشیده‌اند.

چارچوب نظری تحقیق

رسانه‌ها بر شناخت و درک عموم از جهان تأثیر می‌گذارند، به این معنا که آگاهی و ذهنیت مردم نسبت به جهان بستگی به محتوایی دارد که از رسانه‌ها دریافت می‌کنند؛ زیرا رسانه‌ها واسطه و میانجی بین آگاهی‌های فردی و ساختارهای گسترده‌تر اجتماعی و سازنده معنا هستند. رسانه‌ها همچون آینه برای انعکاس واقعیت عمل نمی‌کنند، بلکه بر ساخت اجتماعی واقعیت تأثیر می‌گذارند. بر این اساس، بازنمایی، ساخت رسانه‌ای واقعیت است. بازنمایی نه انعکاس و بازتاب معنای پدیده‌ها در جهان خارج، که تولید و ساخت معنا براساس چارچوب‌های مفهومی و گفتمانی است. لذا، بازنمایی رسانه‌ای معناسازی خنثی و بی‌طرف نیست، چراکه هرگونه بازنمایی ریشه در گفتمان و ایدئولوژی‌ای دارد که از آن منظر بازنمایی^۱ صورت می‌گیرد.

به عبارتی، واقعیت براساس بازنمایی‌های رسانه‌ای شکل می‌گیرد و ساخته می‌شود. هیچ امر فرازبانی، فراگفتمانی و فراتاریخی وجود ندارد که به نحو عینی و شفاف انعکاس یابد؛ بلکه هرگونه فهم و شناختی از واقعیت، امری است که در زبان و گفتمان ساخته می‌شود. معنا نه اکتشافی طبیعی، که برساخته‌ای اجتماعی است. معانی و بازنمایی رسانه‌ای اگرچه برساخته‌ای اجتماعی و فرهنگی است، اما ایدئولوژی و گفتمان سعی می‌کند آن معانی و بازنمایی را امری

---

1. Representation

«طبیعی» و فراگفتمانی و فرازبانی جلوه دهد. به عبارتی، یکی از استراتژی‌هایی که در ایدئولوژی و گفتمان به کار گرفته می‌شود تا در قالب عقل سلیم درآید، «طبیعی‌سازی» است. (مهدی زاده، ۱۳۸۷:۲۵)

علاوه بر نظریه بازنمایی نظریات آدورنو در باب «صنعت فرهنگ»^۱ می‌تواند به عنوان چارچوب نظری مورد استفاده قرار گیرد. آدورنو و هورکهایمر این سوال را مطرح می‌نمایند که آیا به راستی آنچه را که همگان فرهنگ می‌دانند فرهنگ است؟ آدورنو^۲ و هورکهایمر^۳ می‌نویسند: فرهنگ به معنی واقعی کلمه، خود را به سادگی با هستی همساز نمی‌کند، بلکه همواره به گونه‌ای ناهمزمان، اعتراض علیه مناسبات متحجر را بر می‌انگیزد، مناسباتی که افراد همراه با آن زندگی می‌کنند. در واقع تمایزی ژرف میان آنچه زندگی عملی خوانده می‌شود و فرهنگ، یعنی میان شرایط هر روزه سرکوب و استثمار با نفی آنها، وجود دارد. به بیان دیگر فرهنگ باید نقادانه باشد. فرهنگ به عنوان امری که فراتر از نظام حفظ خویشتن نوع انسان می‌رود، به این معنی که زندگی هر روزه استوار بر عادت هاست، و فرهنگ علیه هر عادت و قاعده مرسوم کنش و اندیشه عمل می‌کند. (احمدی، ۱۳۸۰:۱۶۱)

بنا به ادعای آنان، فرهنگ توده ای بیانگر شکل تازه‌ای از کنترل اجتماعی است که بر فن‌آوری مبتنی است و از تصور مارکس درباره ایدئولوژی حاکم به مثابه ابزار کنترل اجتماعی بسیار فراتر می‌رود و می‌تواند اوقات فراغت را به صورت نوعی سرگرمی جمعی در آورد. از نظر آدورنو و هورکهایمر، طنز قضیه این جاست که فراغت و سرگرمی با وجود اهمیت و معنای ظاهری روزمره شان به عنوان فضای رهایی از کار و راه‌هایی برای استراحت، در عمل شیوه موثری در خدمت فرآیند های سرمایه داری هستند. چون از الگوی متداول و تکراری زندگی شغلی در بیرون از محل کار نیز محافظت می‌کنند. از نظر آن دو فرهنگ توده ای پدیده ای ارتجاعی، غیر دموکراتیک، سرکوبگر و ایدئولوژیک است. که در نهایت به سمت اعمال و تثبیت هر چه بیشتر سلطه حرکت می‌کند. عصاره و پیام اصلی اجزا و عناصر تشکیل دهنده فرهنگ توده چیزی نیست جز همنوایی، سازش، تسلیم، کناره‌گیری و انزوا (نوذری، ۱۳۸۴: ۲۷۸)

روش تحقیق

روش استفاده برای اجرای این تحقیق روش «تحلیل محتوا» است که در واقع ترکیبی از تحلیل محتوای کیفی و کمی می‌باشد.

---

1. Culture Industry

2. Adorno

3. max horkheimer

تحلیل محتوا، مطالعه ارتباطات است و به منظور توصیف رفتار اجتماعی و آزمون فرضیه ای که در مورد آن تدوین شده است اجرا می‌شود. به عبارت دیگر تحلیل محتوا یک روش پژوهشی است که به صورت منظم و عینی برای توصیف مقادیر محتوای آشکار ارتباطات به کار برده می‌شود. (دلاور، ۱۳۸۵: ۲۷۵)

با توجه به این که تحقیق حاضر بر رسانه دیداری سینما متمرکز است و کار تحلیل محتوا روی فیلم‌های سینمایی انجام می‌گیرد، به نظر می‌رسد روش ترکیبی، یعنی استفاده از تحلیل محتوای کمی و کیفی به صورت توأمان بهترین گزینه در راه دستیابی به اهداف تحقیق باشد تا بدین ترتیب دچار کاستی‌هایی که تحقیقات صرفاً کمی دارند، نشود.

در این تحقیق به کمک روش تحلیل محتوای کمی و کیفی شخصیت پردازی کاراکترهای هر فیلمنامه و سکانس‌های مربوط به آنها مورد بررسی و در جدول ماتریس قرار می‌گیرد.

در مرحله آخر همه نتایج تحلیل‌های پیش گفته در یک تبیین منسجم درباره موضوع بازنمایی خانواده در فیلم‌های این دو کارگردان زن به دست می‌آید.

جامعه آماری و حجم آن

جامعه آماری فیلم‌های پوران درخشنده و تهمینه میلانی است. حجم نمونه دو فیلم از این دو کارگردان هر کدام از فیلم‌های پرفروششان در سینما بوده است. جامعه آماری به این دلیل انتخاب شده که قرار است موضع گیری این دو کارگردان را نسبت به مسائل خانوادگی در فیلم‌هایشان نشان دهد.

روش نمونه‌گیری

حجم نمونه در مطالعات کیفی معمولاً کوچک است. در واقع، حجم نمونه ممکن است یک مورد باشد. هدف انتخاب یک مورد یا موردها، فهم عمیق‌تر پدیده‌های مورد بررسی و در اغلب موارد کشف یا آزمون نظریه هاست.

در نمونه‌گیری هدفمند، قصد محقق انتخاب مواردی است که با توجه به هدف تحقیق، اطلاعات زیادی داشته باشند.

در نمونه‌گیری هدفمند، هدف، انتخاب نمونه‌ای است که دقیقاً معرف جامعه‌ی تعریف شده باشد نیست. بلکه قصد آن است که از طریق افراد انتخاب شده درک عمیقی از موضوع مورد مطالعه حاصل گردد.

نمونه‌ها از هر دو کارگردان دو فیلم پرفروش در گیشه سینما انتخاب شده است. فیلم‌های پوران درخشنده با نام پرنده کوچک خوشبختی در سال ۱۳۶۶، هیس دخترها فریاد نمی‌زنند در سال ۱۳۹۱، فیلم‌های تهمینه میلانی با نام دیگه چه خبرا در سال ۱۳۷۱، آتش بس در سال ۱۳۸۴. معیار پرفروش بودن آمارهای بنیاد سینمایی فارابی از گیشه سینماهای تهران است.

روش گردآوری اطلاعات

در این پژوهش ابتدا مقوله‌های پژوهش تعیین و تعریف شدند. از آن رو این پرسشنامه را معکوس می‌خوانند که در این تحقیق بر خلاف پژوهش‌های دیگر، کل داده‌ها آماده است و صرفاً باید تحلیل شوند و حال آن که در تحلیل محتوا، اطلاعات از ابتدا در دست است و وظیفه محقق تهیه پرسشنامه‌ای است که با آن داده‌های موجود شناسایی و تحلیل شوند و هر پرسشنامه حاوی مقولات و واحدهاست.

تعریف عملیاتی مقوله‌ها و ادبیات تحقیق

مقوله‌ها: خانواده سنتی، خانواده مدرن، زن مدرن و فمینیسم، زن سنتی، مرد سنتی، مرد مدرن، احترام برای جنسیت مرد، ازدواج سنتی و اسلامی، ازدواج مدرن، رفاه اقتصادی، ارزش اخلاقی احترام، صداقت

رسانه جمعی: رسانه‌ای است که در زمان واحد، پیامهای یکسان را برای تعداد زیادی از افراد ارسال میکند.

سینما: سینما شاخه‌ای از هنر است که در آن یک داستان به وسیله دنباله‌ای از تصاویر متحرک که بر روی نوار سلولوئید ثبت می‌شوند، نمایش داده می‌شود.

فیلم سینمایی: یک نمایش سینمایی که فیلم سینمایی نامیده می‌شود، از عناصر تصویر (به صورت مجموعه‌ای از عکس‌های متحرک) و صدا (گفتگو، موسیقی و...) تشکیل شده‌است. سینما جدیدترین شاخه هنر، معروف به هنر هفتم است که امروزه یکی از عمومی‌ترین و محبوب‌ترین تولیدات سرگرمی و هنری را ارائه می‌کند.

خانواده: عبارتست از یک واحد اجتماعی، ناشی از ازدواج یک زن و یک مرد که فرزندان پدید آمده از آنها آن را تکمیل می‌کنند.

خانواده از دیدگاه اسلام: اسلام خانواده را گروهی متشکل از افراد، دارای شخصیت مدنی، حقوقی و معنوی معرفی می‌کند که هسته اولیه آن را ازدواج مشروع زن و مردی تشکیل می‌دهد و نکاح عقدی است که براساس آن رابطه زوجیت بین زن و مرد برقرار شده و در پس آن طرفین دارای وظایف و حقوق جدید می‌شوند. ارتباط خویشاوندی در سایه نکاح پدید می‌آید؛ اعضای آن دارای روابط قانونی، اخلاقی و عاطفی می‌گردند.

اخلاق: اخلاق را مجموعه‌ای از صفات روحی و باطنی انسان تعریف کرده‌اند که به صورت اعمال و رفتاری که از خلیات درونی انسان ناشی می‌شود، بروز ظاهری پیدا می‌کند و بدین سبب گفته می‌شود که اخلاق را از راه آثارش می‌توان تعریف کرد. استمرار یک نوع رفتار خاص، دلیل بر آن است که این رفتار یک ریشه درونی و باطنی در عمق جان و روح فرد یافته است که آن ریشه را خلق و اخلاق می‌نامند. دامنه اخلاق را در حد رفتارهای فردی تلقی می‌کنند، اما رفتارهای فردی وقتی که در سطح جامعه یا نهادهای اجتماعی تسری پیدا می‌کند و شیوع می‌یابد، به نوعی به اخلاق جمعی تبدیل می‌شود که ریشه‌اش در فرهنگ جامعه می‌دواند و خود نوعی وجه غالب می‌یابد که جامعه را با آن می‌توان شناخت. (قراملکی، فرامرز، ۱۳۸۷)

خانواده سنتی: در خانواده سنتی اقتدار خانواده با بزرگتر و پدر خانواده است، تکثر جمعیتی، فرزندآوری و ازدواج در سن پایین از دیگر نشانه‌های آن است. برای بزرگتر خانواده پدر مادر خانواده احترام زیادی قائلند و برای تصمیم‌های بزرگ زندگی از آنها اجازه می‌گیرند، جنسیت مرد ارجحیت دارد، زن خانه دار است و مسئولیت تربیت فرزندان با اوست.

خانواده مدرن: در خانواده مدرن که پدر و مادر در امور تصمیم‌مشارکتی می‌گیرند و معمولاً بین جنسیت زن و مرد تفاوتی قائل نیستند، زن بیرون از خانواده کار می‌کند، سطح سواد بالاست، تحصیلات عالی دارند، همسرشان را خودشان انتخاب می‌کنند.

سطح رفاه خانوادگی: میزان آن را معمولاً با سطح درآمد و مصرف خانواده می‌توان سنجید، اگر درآمد خانواده بیشتر از مصرف خانواده باشد سطح بالای درآمدی را نشان می‌دهد و در مقابل اگر خانواده سطح درآمدشان پایین‌تر از مصرفشان باشد سطح پایین درآمد خانواده را از نظر اقتصادی نشان می‌دهد.

ازدواج سنتی و ازدواج مدرن: در ازدواج سنتی که معمولاً بزرگترها برای دختران و پسران خود تصمیم می‌گیرند و آنها برای فرزندان خود همسر انتخاب می‌کنند و فرزندان نیز قبول می‌کنند. در ازدواج مدرن و در جوامع امروزی به دلیل رشد تحصیلی و ورود زنان در عرصه‌های مختلف جامعه نوع ازدواج و سبک انتخاب همسر متفاوت از گذشته است و معمولاً دختران و پسران خود همسر آینده‌شان را انتخاب می‌کنند، و خانواده‌ها هم معمولاً این قضیه را قبول می‌کنند.

ارزش اخلاقی ادب و احترام: رعایت ادب و نزاکت، متین بودن، احترام به بزرگ‌ترها، عفت کلام داشتن، کنترل سخن و رفتار در شرایط سخت، پیشی گرفتن در سلام و ادای آن با لحن توأم با علاقه، سخن گفتن با روی گشاده و خوش رفتاری کردن، استقبال یا بدرقه طرف مقابل رفتن، تشکر کردن، تواضع و فروتنی، تعریف و تمجید از طرف مقابل، و...

ارزش اخلاقی صداقت: سخن گفتن در مورد چیزی یا عملی که صحت ندارد، پنهان کردن واقعیت‌ها، حقایق را به گونه دیگری نشان دادن، تظاهر کردن

یافته‌های تحقیق در خصوص بازنمایی خانواده در فیلم‌های پوران درخشنده و تهمینه میلانی

۴-۱ مقوله‌هایی که در فیلم پرنده کوچک خوشبختی به آن پرداخته شده است: خانواده ی مدرن: پدر ملیحه بعد از فوت همسرش با ملیحه تنها زندگی می‌کند، درس خواندن ملیحه در مدرسه ی ناشنوایان، تلاش پدر ملیحه برای درس خواندن ملیحه خانواده سنتی: کتک زدن ملیحه توسط پدرش، بچه دار نشدن خانم شفیق باعث جدایی اش می‌شود، زندگی کردن خانم شفیق با مادرش زن مدرن و فمینیسم: خانم شفیق زنی تحصیل کرده و شاغل است که استقلال مالی دارد، رانندگی خانم شفیق، او متعلقه است، تلاش او برای بچه های مدرسه و ملیحه مرد مدرن: ازدواج نکردن پدر ملیحه بعد از فوت همسرش، پدر ملیحه هر روز ملیحه را از مدرسه به خانه می آورد رفاه اقتصادی: ملیحه با پدرش چند سالی است در خانه ی اجاره ای زندگی می‌کنند که اجاره ی عقب افتاده دارد، خانه ای کوچک، تاریک با اتاق‌هایی به رنگ تیره ارزش اخلاقی احترام: مدیر مدرسه با گفتن یک مهمان عزیز دارم مادر شوهرم، وقتی پدر ملیحه دستش با اتو می سوزد ملیحه دستش را می بوسد صداقت اعضای خانواده نسبت به هم: تلاش خانم شفیق برای اثبات اینکه ملیحه دختری باهوش است

پدر ملیحه با اینکه در خانه ای استیجاری زندگی می‌کند و اجاره ی عقب افتاده دارد و لی برای درس خواندن ملیحه و پیشرفت تحصیلی او هزینه می‌کند و این نشان دهنده مردی در جامعه امروزی است، پدری که برای دختر ناشنوایش تلاش می‌کند، به او محبت می‌کند، و لی در عین حال وجود یک زن در این فیلم باعث می‌شود که ملیحه بتواند صحبت کند و دوباره روحیه خود را بازیابد.

و بیشترین سکansı که در این فیلم نشان داده شده است خانم شفیق معلم ملیحه که در جامعه ی سنتی زندگی می‌کند ولی در عین حال زنی مدرن است او تحصیل کرده و متعلقه است، با قدرت فکری و احساسی خود تلاش می‌کند که ملیحه تکلم خود را به دست آورد.

۴-۲ مقوله‌هایی که در فیلم هیس به آن پرداخته شده است:

خانواده سنتی: در جامعه سنتی ترس از عابرو و سکوت در برابر جنایت، ۲۷ مورد تجاوز به عنف بدون شکایت، حاجی منزلی که مردی بازاری است و ترس از رفتن عابرویش در بازار

خانواده مدرن: داشتن تک فرزند و پدر مادر شاغل شیرین، سپردن شیرین به مرد کارگر به خاطر مشغله کاری

زن مدرن و فمینیسم: نشان دادن زندان زنان که در جامعه سنتی کمتر دیده می‌شود، وکیل شیرین خانم تولائی که در عین داشتن عواطف زنانه زنی قوی و با نیروی فکر بالاست
مرد سنتی: پدر نامزد شیرین که گریه کردن مرد را عیب می‌داند، حاجی منزلتی که مردی سنتی و کارش در بازار است و جایگاه و وجهه اجتماعیش برایش مهم تر از سرنوشت دخترش است
ازدواج مدرن: شیرین و نامزدش در دانشگاه با یکدیگر آشنا می‌شوند و خودشان بدون نظر خانواده با یکدیگر قرار ازدواج می‌گذارند

رفاه اقتصادی: شیرین در خانواده ای مرفه بزرگ شده است
صداقت اعضای خانواده: پنهان کردن گذشته شیرین از نامزدش، اعتراف مادر شیرین برای اینکه آینده او را خراب کردند

در این فیلم تاثیر زیاد خانواده و عواقب جامعه صنعتی را نشان می‌دهد، پدر و مادر شیرین به دلیل مشغله کاری و بی توجهی به تنها فرزندشان تاثیر منفی در سرنوشتش ایجاد می‌کنند، و همچنین جامعه سنتی را نشان می‌دهد که در آن خانواده ها جنسیت زن را کوچک و ضعیف شمرده که حتی تعرض به فرزند دخترشان را کتمان کرده به خاطر ترس از آینده آن.

درخشنده در این دو فیلم به جنسیت زن نقش اصلی را داده در هر دو موضوع از مسائلی است که در فیلم‌های ما کمتر به آن پرداخته شده است، در فیلم پرنده کوچک خوشبختی حضور خانم شفیق معلم مدرسه که با عواطف و احساسات خود به حل مشکل کمک کرده، در فیلم هیس که تنهایی و نابودی دختری را نشان می‌دهد که ترس از دست دادن عابروی خانواده اش باعث شده حقایق را کتمان کند و وکیل او که یک زن است می‌گوید که از کودکی در گوش دختران می‌خوانند که هیس دختر فریاد نمی‌زند و این سرکوبی دختران در جامعه‌ای سنتی را نشان می‌دهد.

بازنمایی خانواده در فیلم‌های پوران درخشنده و تهمینه میلانی... سید وحید عقیلی، مریم گلی اسرمی

۳-۴ سکانس‌هایی که در این دو فیلم مقوله‌های سوالات را نشان داده‌است در جدول ماتریس آمده است.

خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم	نشان داده نشده	
	آری					خانواده سنتی
	آری					خانواده مدرن
آری						زن مدرن، فمینیسم
				آری		زن سنتی
				آری		مرد سنتی
			آری			مرد مدرن
					آری	احترام برای جنسیت مرد
					آری	ازدواج سنتی، اسلامی
		آری				ازدواج مدرن
		آری				رفاه اقتصادی
			آری			ارزش اخلاقی احترام
			آری			صداقت اعضای خانواده

۴-۴ مقوله‌هایی که در فیلم دیگه چه خبرا به آن پرداخته شده است:

خانواده سنتی: پدر فرشته با ارثیه پدر بزرگش خانه را اداره می‌کند، تولد فرشته باعث ناراحتی خانواده شد چون آن‌ها پسر دوست داشتند، خوشحالی از داشتن فرزند پسر، توجه بیشتر به پسرشان از کودکی تا بزرگسالی، خوشحالی مادر از قبول شدن پسرش در کنکور خانواده مدرن: ساختن آدم آهنی توسط عباس و انجام کارهای خانه، فرشته اتفاقاتی که در خانواده افتاده را از کامپیوتر می‌پرسد، استفاده از تکنولوژی برای شنیدن احساسات درونی انسان‌ها، با آدم آهنی مانند یکی از اعضای خانواده برخورد می‌کنند، تنها بودن دختر همسایه و شاغل بودن خانواده اش

زن مدرن: فرشته به دانشگاه می‌رود و شاغل است، و خود را با مردها برابر می‌داند احترام برای جنسیت مرد: دوست داشتن عباس پسر خانواده به خاطر جنسیتش، توجه بیشتر به پسر خانواده، دادن پول تو جیبی بیشتر به او، کارهای پسر را عیب نمی‌دانند و می‌گویند چون او پسر هر کاری می‌تواند انجام دهد

ازدواج مدرن: فرشته با رئیسش در محل کار آشنا می‌شود و ازدواج می‌کند رفاه اقتصادی: خانواده فرشته مرفه هستند آنها در خانه ای شخصی با ارثیه پدر بزرگش زندگی می‌کنند، یک خدمه دارند به نام عمه خانم که کارهای خانه را انجام می‌دهد، فرزندان اتاق شخصی دارند

ارزش اخلاقی احترام: ابراز محبت عباس به خواهرش صداقت اعضای خانواده: صداقت فرشته در صحبت کردن و کمک خواستن از برادرش نقش اصلی فیلم دختری است به نام فرشته که با تخیلات و افکارش به خواست هایش می‌رسد، اودختری صادق، راست گو و ساده است.

۴-۵ مقوله‌هایی که در فیلم آتش بس به آن پرداخته شده است:

خانواده سنتی: پدر سایه از اینکه فرزندش دختر است ناراضی است و او را فرهاد صدا می‌زند، از خانواده‌ها برای حل مشکلات کمک می‌خواهند

خانواده مدرن: دعوای زن و شوهر و رو در روی یکدیگر ایستادن، حل مشکل با کمک گرفتن از مشاور، معاشرت با دوستان و وارد کردن آنها به حریم خصوصی شان،

زن مدرن و فمینیسم: سایه زنی تحصیل کرده، شاغل و در محیطی مردانه کار می‌کند، سایه زنی قدرتمند است، او سارق را به بیرون از ماشین پرت می‌کند، مادر یوسف که یوسف او را زنی

فمینیسم می‌داند، سایه تصمیم به طلاق می‌گیرد، سایه زنی مستقل از نظر مالی و فکری است مرد سنتی: یوسف نمادی از مردی سنتی است او علاقه ای ندارد که سایه با مردان صحبت کند، گوشی همسرش را چک می‌کند، او به روانشناس می‌گوید زنی مطیع می‌خواهد، دوست یوسف که مردی با افکار بسته دارد

بازنمایی خانواده در فیلم‌های پوران درخشنده و تهمینه میلانی... سید وحید عقیلی، مریم گلی اسرمی

ازدواج مدرن: سایه و یوسف همکار بودند و خودشان بدون نظر خانواده تصمیم به ازدواج گرفتند رفاه اقتصادی: یوسف و سایه در خانه ای شخصی و بزرگ زندگی می‌کنند، آنها به راحتی مواد غذایی را دور می‌ریزند، لباس‌هایشان را پاره می‌کنند، وسایل خانه را می‌شکنند

۴-۶ فیلم آتش بس و دیگه چه خیرا

	نشان داده نشده	خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد
خانواده سنتی						آری
خانواده مدرن					آری	
زن مدرن، فمینیسم					آری	
زن سنتی			آری			
مرد سنتی				آری		
مرد مدرنیته			آری			
احترام برای جنسیت مرد				آری		
ازدواج سنتی، اسلامی	آری					
ازدواج مدرن					آری	
رفاه اقتصادی						آری
ارزش اخلاقی احترام			آری			
صداقت اعضای خانواده			آری			

فیلم می‌خواهد یک موضوع روانشناسانه به نام کودک درون را به بینندگان آموزش بدهد. دو شخصیت زن و شوهر تا قبل از این که کودک درونشان را کنترل کنند رفتاری بی‌ادبانه با یکدیگر

دارند. سایه و یوسف آدم‌های لجبازی هستند و مدام یکدیگر را تحقیر می‌کنند. اما با مراجعه به روانشناس مشکیشان را حل می‌کنند.

در این کار می‌توان تمایلات فمینیستی کارگردان (تهمینه میلانی) را هم مشاهده کرد. در این فیلم یوسف به قصد جلب توجه دروغ می‌گوید و دروغش لو می‌رود. یوسف به اسم یک دختر برای خودش نامه می‌نویسد تا حساسیت همسرش را برانگیزاند. سایه هم چندین بار دروغ می‌گوید. اما دروغ سایه از نظر خودش کار زشتی نیست و به نقطه ضعف شوهرش برمی‌گردد. او با یکی از دوستانش بوده است. اما چون یوسف روی این ماجرا حساس است به صورت مصلحتی دروغ می‌گوید. یوسف هیچ وقت این دروغ را متوجه نمی‌شود و همیشه فکر می‌کند در خیابان فردی را شبیه به همسرش دیده است. بنابراین دروغش هیچ وقت لو نمی‌رود. کارگردان از این ماجرا برای بزرگنمایی هوش زن و کند ذهنی مرد و پیروزی زن بر مرد استفاده می‌کند. همچنین سایه می‌خواهد وانمود کند که از دست شوهرش کنک خورده است و در این راه موفق هم می‌شود. این رویکرد را می‌توان گرایش منفی کارگردان به عنصر صداقت دانست. میلانی در این فیلم‌ها با زبان طنز معنا و مفهوم فیلم را بازگو می‌کند، در این دو فیلم زن‌ها نقش اصلی و کلیدی را بازی می‌کنند، در فیلم دیگه چه خبرا، فرشته در خانواده ای به ظاهر مدرنیته بزرگ شده است اما هنوز افکاری سنتی دارند و در رفتارهایشان این موضوع را نشان می‌دهند، جنسیت پسر برایشان ارجحیت داشته، و کارهای دخترشان و افکار بلند او برایشان کارهایی دور از شان دخترشان است و او را حمایت نمی‌کنند و این امر باعث می‌شود که فرشته حرفها و دردو دلهايش را به برادرش که پسری با افکار مردی امروزی است بگوید و پدر و مادر فرشته از مسائل شخصی او بی‌خبر باشند. در فیلم آتش بس که آن هم با زبان نسبتاً طنز مسائل و مشکلات زوج سایه و یوسف را بیان می‌کند، در این فیلم که نقش سایه معقول تر از یوسف نشان داده شده است، هر دو تحصیل کرده در یک رشته و همکار هستند سایه زنی موفق در حیطه ی کاری است، زنی که بعضی از رفتارهایش نشان از اعتماد به نفس بالای اوست و همچنین کوتاه نیامدنش در برابر یوسف، یوسف در این فیلم در واقع نمادی از پدرش است با برخی تفاوت‌ها، یوسف سایه را دوست دارد ولی کودک درون او که هنوز تکامل نیافته و این امر باعث می‌شود رفتارهایی با سایه داشته باشد که سایه را وادار به جدایی کند. وجه اشتراک این دو فیلم رفاه اقتصادی است، هر دو خانواده از قشر تقریباً مرفه هستند و لی این رفاه تاثیر چندانی در روند زندگی آنها ایجاد نمی‌کند البته برای راحت تر زندگی کردن آنها تاثیر دارد ولی رفاه اقتصادی نمی‌تواند تاثیر زیادی در گرمی روابط خانوادگی داشته باشد.

جدول نهایی تلفیقی از دو جدول

خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم	نشان داده نشده	
آری						خانواده سنتی
	آری					خانواده مدرن
آری						زن مدرن، فمینیسم
			آری			زن سنتی
				آری		مرد سنتی
			آری			مرد مدرن
				آری		احترام برای جنسیت مرد
					آری	ازدواج سنتی، اسلامی
آری						ازدواج مدرن
آری						رفاه اقتصادی
				آری		ارزش اخلاقی احترام
				آری		صداقت اعضای خانواده

۸- پاسخگویی به سوالات تحقیق:

۱- در فیلم‌های مورد بررسی خانواده را سنتی نشان داده‌اند یا مدرن؟
 در این چهار فیلم در نگاه اول خانواده را مدرن و امروزی نشان داده‌اند ولی با کمی دقت متوجه افکار سنتی اعضای خانواده می‌شویم که در روند فیلم تاثیرگذار است و بیشتر خانواده سنتی نشان داده شده است، در فیلم هیس ترس از عابرو دختر در خانواده ی سنتی، در فیلم دیگه چه خبر تفاوت رفتار خانواده در برابر نوع جنسیت فرزندشان، در فیلم آتش بس سلطه افکار مردانه، ولی در فیلم پرنده کوچک خوشبختی این امر کمتر نشان داده شده است.

۲- در فیلم‌های مورد بررسی زن را مدرن، فمینیسم نشان داده‌اند یا سنتی؟ در پاسخگویی به این سوال مدرن و فمینیسم را در یک جایگاه قرار داده‌ام، در این فیلم‌ها جنسیت کارگردان و نوع کاراکترها در ایفای نقش اصلی زن تاثیر داشته است، نقش اصلی را در این فیلم‌ها زن‌ها بازی کرده‌اند، زن‌هایی با افکار قدرتمند، زن‌هایی که افکارشان جایی در جامعه سنتی ندارد، این زن‌ها بیشتر مدرن نشان داده شده‌اند.

۳- در این فیلم‌ها مرد را سنتی نشان داده‌اند یا مدرن؟ در این فیلم‌ها مردهایی به ظاهر مدرن را نشان داده‌اند که هنوز بعضی از افکار سنتی در آنها وجود دارد که این افکار باعث به وجود آمدن مشکلاتی شده، در فیلم پرنده کوچک خوشبختی پدری مهربان و دلسوز را نشان می‌دهد که برای سلامتی دخترش تلاش می‌کند، در فیلم هیس تضاد مردها و متفاوت بودن آنها را نشان می‌دهد حاجی منزلی، پدر شیرین، مرد متجاوز و نامزد شیرین هر یک نمادی را در جامعه‌ایفا می‌کنند مردی سنتی، مردی مدرن، و مردی بیمار و عاشق، در فیلم دیگه چه خبر نیز این تضاد در پدر فرشته و برادرش نشان داده شده است مردی سنتی و مردی مدرن، در فیلم آتش بس نیز این تضاد در روانشناس و یوسف نشان داده شده است، ولی نقش مرد سنتی پررنگ تر بوده است.

۴- آیا برای جنسیت مرد احترام یا ارزش بیشتری قائلند؟ در این فیلم‌ها زیاد به این موضوع پرداخته نشده است، جز در چند مورد که در فیلم دیگه چه خبرا که خانواده فرشته ارزش بیشتری برای فرزند پسر خود قائلند، و در فیلم آتش بس که یوسف جنسیت مرد را برتر می‌داند.

۵- ازدواج را از کدام دیدگاه نشان داده‌اند، سنت و اسلام یا ازدواج در عصر مدرن؟ به مقوله ازدواج در سه فیلم پرداخته شده به جز فیلم پرنده کوچک خوشبختی، که در این سه فیلم ازدواج را مدرن نشان داده‌است در این نوع ازدواج دختر و پسر خودشان همسر آینده شان را بدون نظر خانواده انتخاب کرده و خودشان برای آینده تصمیم می‌گیرند که می‌توانند در کنار هم زندگی کنند یا خیر، بر خلاف ازدواج‌های سنتی که پدر و مادر زمینه‌ی ازدواج را برای فرزندان‌شان مهیا می‌کردند.

۶- رفاه اقتصادی عاملی است که سبب گرمی روابط خانوادگی می‌شود؟ وجه اشتراک سه فیلم جدا از فیلم پرنده کوچک خوشبختی رفاه اقتصادی خانواده هاست، رفاه زیاد اقتصادی تاثیری در روند زندگی آنها ندارد آنها در عین حال که مشکل مالی ندارند اما مشکلات دیگر در زندگیشان عاملی است که باعث شده در زندگیشان خلل ایجاد شود و در این فیلم‌ها عامل اقتصادی تاثیری در گرمی روابط خانوادگی نداشته است. در فیلم پرنده کوچک خوشبختی پدر ملیحه با اینکه رفاه اقتصادی ندارد اما برای رفاه دخترش تلاش می‌کند.

۷- پایبندی به ارزش اخلاقی احترام عاملی است که باعث گرمی روابط خانوادگی شده است؟ ارزش اخلاقی احترام در این فیلم‌ها زیاد نشان داده نشده است، و تاثیر چندانی در گرمی روابط خانوادگی نداشته است.

۸- صداقت اعضای خانواده نسبت به یکدیگر؟

در این فیلم‌ها صداقت کمی بیشتر از ارزش اخلاقی احترام نشان داده شده است، ولی متأسفانه صداقت اعضای خانواده نسبت به هم کم است تا جایی که در بعضی سکانس‌ها این عدم صداقت منجر به دروغ‌گویی آنها می‌شود.

نتیجه‌گیری

فیلم‌های مورد بررسی که هر کدام از پر فروش ترین کارهای درخشنده و میلانی بوده‌اند، درخشنده در فیلم‌های خود به موضوعاتی پرداخته که در سینمای ایران کمتر به آن بها داده شده است، فیلم هیس و پرنده کوچک خوشبختی که هر کدام تماشاگران زیادی را به سینما کشانده، و میلانی نیز با زبان شیرین دردهای جامعه را بیان کرده، موضوع تحقیق درباره خانواده است و این که این کارگردانان خانواده را در فیلم‌های خود چگونه نشان داده‌اند، سوالات اصلی که در حوزه ی خانواده در جامعه امروز مطرح است پاسخ داده شده است، این چهار فیلم با پررنگ کردن نقش زن در جامعه و خانواده و اینکه چه محدودیتهایی را دارد خواسته زن را عنصر کلیدی خانواده نشان دهد، در فیلم پرنده کوچک خوشبختی اشتباه پدر ملیحه او را به جنون کشاند و کمک یک زن به بهبود حال او یاری رساند، در فیلم هیس اشتباه خانواده باعث نابودی تنها دخترشان شده است، و خانواده ی سنتی به این نابودی دامن زده، در دیگه چه خیرا خانواده ای سنتی که باعث تنهایی دخترشان شده اند، در آتش بس مردی سنتی که با افکارش همسرش را آزار می‌هد، در همه ی این فیلم‌ها زن‌ها را موجوداتی از نظر فکری قدرتمند نشان داده‌است که می‌توانند با قدرت فکری بالای خود به بهبود شرایط زندگی کمک کنند اما جامعه ی سنتی و وجود مردانی با افکاری سنتی راه را برای آنها دشوار کرده، در عین حال این زن‌ها احساسی لطیف دارند و با قدرت احساسی خود می‌توانند به دیگران کمک کنند. در واقع تلاش این دو کارگردان در جهت تحکیم بنیان خانواده بوده است، اینکه تاثیر خانواده در شکل‌گیری شخصیت فرزندان بسیار موثر بوده و اینکه این تاثیر در جامعه هم اثر داشته زیرا این خانواده است که جامعه را به وجود می‌آورد. دلیل اصلی پر فروش بودن این فیلم‌ها تازگی موضوع و بیان دغدغه های زندگی مردم با زبانی دیگر است که باعث شده مخاطب زیادی را به خود جذب کند و تاثیر نهاد خانواده بر هیچکس پوشیده نیست و اینکه شخصیت های اصلی فیلم تلاش می‌کنند برای حفظ نهاد خانواده‌شان، و همچنین به خاطر نوع رابطه اعضای خانواده با یکدیگر توانسته تاثیر هر چند کوچک در افکار افرادی که برای دیدن این فیلم به سینما رفته اند بگذارد هر فیلم به نوعی، مثلاً فیلم پرنده کوچک خوشبختی خواسته تاثیر محبت و عاطفه و تلاش مادرانه یک زن را نشان دهد که چگونه می‌تواند انسانی را حیات دوباره دهد و اینکه وجود مادر و زن در نهاد خانواده نقشی مهم و اساسی است. در فیلم هیس بی توجهی خانواده و درک نکردن احساس کودک باعث نابودی فرزندشان شد که اگر مادر خانواده حرفهای فرزندش را می شنید شاید شرایط تغییر می‌کرد و اینکه خانواده‌ی به ظاهر کوچک تاثیر بزرگی در جامعه می‌تواند ایفا کند. در فیلم دیگه

چه خبرا فرشته دختری است ساده با قلبی مهربان و صادق که توانسته با پاکی و صداقت خود به اهدافش برسد و اگر در خانواده‌ها یک فردی مانند فرشته وجود داشته باشد می‌تواند گرمی و صمیمیت بیشتری را به وجود آورد. در آتش بس که زوج‌هایی را نشان می‌دهد که با کمی آگاهی و بینش بیشتر می‌توانند کانونی گرم ایجاد کنند که در آینده و ایجاد نسلی سالم تاثیر گذار باشد. در همه‌ی موارد تلاش شده که نقش خانواده را پررنگ نشان دهد و اینکه اعضای خانواده در یکدیگر تاثیر زیادی دارند، نمی‌تواند وجود هیچ یک را انکار کرد، مخصوصاً در این فیلم‌ها تاثیر زن را بیشتر نشان داده‌است و جهت‌گیری آن نسبت به زن مثبت بوده اما جهت‌گیری جامعه نسبت به نقش زن را منفی نشان داده‌است.

جدید

در فیلم پرنده کوچک خوشبختی ملیحه بر اثر ضربه روحی قدرت تکلم خود را از دست داده‌است و با یادآوری گذشته دچار تشنج عصبی می‌شود. آزار بچه‌های محل نیز ناسازگاری و پرخاشگری او را تشدید می‌کند، مسئولان آموزشگاه ناشنوایان تصمیم به اخراج او می‌گیرند اما با تقاضای خانم شفیق، متخصص امور تربیتی، فرصت دیگری به او داده می‌شود. خانم شفیق اعتماد ملیحه را جلب می‌کند و با کمک شوک مصنوعی قدرت تکلم او را باز می‌گرداند. هر یک از اعضای مدرسه در حکم خانواده ملیحه نشان داده می‌شوند، معلم او مانند مادر برای اوست و مدیر مدرسه که فرصت دوباره به او می‌دهد که ملیحه بتواند شانس خود را برای قبول شدن امتحان کند. و در آخر معاون مدرسه که اعتراف می‌کند ملیحه دختر باهوشی است او در واقع به ضعف خود اعتراف می‌کند و اینکه در برابر ملیحه رفتار درستی نداشته‌است.

هیس که برنده‌ی جایزه بهترین فیلم از نگاه تماشاگران شده‌است. باعث آگاهی خانواده‌ها و نیز تلنگری برای نظام حقوقی بوده‌است، خانواده را متوجه این موضوع می‌کند که در جامعه مدرن که پدر و مادر با درگیری شغلی خود نسبت به فرزندان خود بی‌توجه‌اند این امر ممکن است مشکلاتی را برای فرزندانشان ایجاد کند که قابل جبران نباشد، و نظام حقوقی که قوانین مدونی را باید برای کودک آزادی تدوین کند چون با روند صنعتی شدن جامعه کودکان نیاز به آن دارند.

کارگردان آتش بس که به گفته خودش فیلم‌هایش را بر اساس تفکراتش می‌سازد، آتش بس حال کودک درون انسان‌ها را نشان می‌دهد که سرمنشا بسیاری از مشکلات ماست، کارگردان این دو زوج را کاملاً از لحاظ ظاهر، سطح تحصیلات، طبقه زوجین شبیه به هم انتخاب کرده و آن‌ها را در رفاه کامل اقتصادی قرار داده در واقع این فیلم نشان می‌دهد که دلیل اصلی اختلاف چیز دیگری است، و از فروش بودن فیلم می‌توان درک کرد افرادی هستند که در این شرایط قرار دارند و این فیلم می‌تواند راه‌گشای مشکلات آنها باشد، شخصیت متفاوت داستان که اولین بار به آن پرداخته شده‌است دو جنسه بودن فردی است که به مشاور مراجعه می‌کند و کارگردان سعی دارد به افراد جامعه نشان دهد که آن‌ها از مشکل ژنتیکی رنج می‌برند و با دید دیگری به آنها نگاه

شود. در دیگه چه خبرا، جامعه و خانواده پذیرش رفتارهای فرشته را ندارند زیرا او دختری شوخ طبع و پرجنب و جوش است تا جایی که فرشته ابراز ناتوانی در برابر جامعه اش می‌کند. میلانی و درخشنده در این چهار فیلم که هر کدام فیلم‌هایی پرفروش بوده‌اند و برنده جوایز متعددی شده‌اند خانواده‌های زیادی را به سینما کشاندند، و تاثیر و نگاه بیننده در این فیلم‌ها را با دقت بیشتری باید دید، دید این فیلم‌ها به نقش زن مثبت بوده و می‌تواند تشخیص داد که یک زن این فیلم را کارگردانی کرده، زن موجودی برتر در اجتماع که در جامعه‌ی ما مورد کم لطفی قرار گرفته، زن موجودی باهوش، مظلوم، مهربان، ساده و درعین حال می‌تواند بسیار موفق باشد. در این تحقیق که مبحث اصلی بازنمایی خانواده است و اینکه این فیلم‌ها خانواده را چگونه نشان داده‌اند و سوالات اصلی که در این حوزه مطرح است را بیان کرده، در این فیلم‌ها عصر صنعتی و تغییر خانواده‌ها و الگوی زندگی به خوبی نشان داده شده است، در گذشته خانواده‌ها جمعی‌تر بوده و بیشتر در کنار یکدیگر بودند و دغدغه‌های جامعه صنعتی در خانواده‌ها نبوده، در این فیلم‌ها به خوبی نشان داده شده زن‌هایی که دغدغه اشتغال و تامین معاش زندگی را دارند، و اشتغال آن‌ها باعث دور بودن از کانون خانواده و نیز تا جایی که این امر باعث ایجاد مشکلاتی در خانواده می‌شود، دغدغه جامعه ما که در این فیلم‌ها به خوبی مشهود است روند این تغییر از جامعه‌ای سنتی به مدرن را نشان می‌دهد و معمولا خانواده‌ها در این روند تغییر مشکلاتی را دارند، اینکه به زن‌ها آزادی داده‌اند و در عین حال نمی‌توانند بعضی از تمایلات زن‌ها را قبول کنند، در عین اینکه زن‌ها را عنصر کلیدی و اصلی جامعه و خانواده نشان داده‌اند. عصر صنعتی که در کنار داشتن ویژگی‌های مثبت نوع زندگی را تغییر داده، خانواده توجه بیشتری به فرزندان دارند ولی در عین حال تنهایی فرزندان بیشتر شده به دلیل جمعیت کم خانواده و مشغله پدر و مادر تنهایی فرزندان را دوچندان کرده. به خوبی نشان داده شده که هنوز افکار سنتی در جامعه در حال تغییر وجود دارد افکاری که زنان را به خاطر جنسیتشان در جامعه محدود کرده. کارگردانان به خوبی توانسته‌اند دغدغه‌های خانواده را در جامعه که کمتر دیده می‌شود نشان دهند، این فیلم‌ها تلاش کرده معضلاتی را نشان دهد که شاید در جامعه ما به یک معضل بزرگ تبدیل شده است. نهاد خانواده یکی از ارکان مهم و اساسی در جامعه محسوب می‌شود، بهبود شرایط و روند زندگی خانواده‌ها تاثیر به‌سزایی در بهبود شرایط جامعه می‌گذارد و بسیاری از معضلات که در جامعه وجود دارد را حل می‌کند. بسیاری از مشکلات افراد در جامعه ناشی از نوع و سبک زندگی و تربیت آنهاست. افزایش آمار طلاق، بزهکاری، رفتارهای نابهنجار ریشه در خانواده‌ها دارد، که در این فیلم‌ها به روشنی بسیاری از این مسائل را در خانواده‌های ایرانی بازگو کرده. اینکه انتخاب همسر می‌تواند در چند نسل و در فرزندان تاثیر بگذارد، نحوه‌ی صحیح رفتار پدر و مادر با یکدیگر و با فرزندان و اینکه آنها را درست تربیت کنند تا بتوانند تاثیر مثبت در جامعه‌ایفا کنند، مهم نوع رفتار پدر و مادر با فرزندان است و اینکه این فرزندان قرار است در آینده خود و خانواده نقش به‌سزایی ایفا کنند، تاثیر هر یک از افراد خانواده کاملا مشهود است بالاخص پدر و مادر با رفتار خوب خود می‌توانند فرزندان نمونه‌ای را تربیت کنند که تشکیل

خانواده ای سالم را بدهند، بسیاری از زوجین دلیل عدم ثبات در زندگی خود را نمی‌دانند، با کمی دقت کاملاً واضح است که عدم آگاهی و اطلاع کم باعث بروز رفتارهایی می‌شود که به جدایی و اختلاف زوجین می‌انجامد، که تاثیر نوع رفتار پدر و مادر آنها باعث یادگیری فرزندان می‌شود. و نیز داشتن رفاه اقتصادی شاید امنیت اقتصادی را به دنبال داشته باشد ولی در بسیاری از موارد نمی‌تواند امنیت فکری را ایجاد کند و دلیل محکمی برای خوشبختی خانواده‌ها باشد در این فیلم‌ها به خوبی نشان داده شده که شرایط رفاه اقتصادی کمکی به حل مشکلات افراد نکرده تا جایی که شاید شرایط اقتصادی کم رنگ دیده شده. گذار از جامعه صنعتی به جامعه مدرن که به نوبه خود توانسته مشکلاتی را در خانواده‌ها ایجاد کند مشکلاتی مانند تفاوت در افکار پدر و مادرها و فرزندان و عدم درک متقابل، تنهایی، طغیان نسل جدید در مقابل خانواده‌ها، کارگردان این فیلم‌ها به خوبی توانسته اند افرادی را که وارد سینما می‌شوند به فکر بیاندازند که کمی بیشتر به اتفاقاتی که در خانواده‌ها می‌افتد فکر کنند، شاید تامل بیشتر به معضلاتی که در جامعه اتفاق می‌افتد به بهبود شرایط کمک کند. هر سکانسی از این فیلم‌ها توانسته چیزهایی را به ما بیاموزد که ما با بی تفاوتی از کنار آنها می‌گذریم. تلاش کارگردانان برای تلنگری برای افرادی که این فیلم‌ها را می‌بینند بی تاثیر نیست شاید نگاه تماشاگر سطحی باشد ولی تاثیر آن سطحی نیست، در فیلم پرنده کوچک خوشبختی که با تلاش یک زن دختری که در مرحله جنون بوده بهبود یافته که نمود این افراد در جامعه ما کم نیست و شاید دریچه‌ی امیدی برای خانواده‌هایی باشد که فرزندانمان مانند ملیحه دارند باشد، هیس که درد نهان در بعضی از دختران است که به خاطر شرایط خانواده و جامعه مهر سکوت بر زبان خود بسته اند، دلیل پر فروش بودن این فیلم نشان از ناگفته‌های بسیاری از خانواده‌هاست، دیگه چه خبرا که در تمامی سکانس‌های آن به گوشه‌ای از مشکلاتی که در خانواده‌ها وجود دارد اشاره مستقیم کرده، آتش بس که زوج‌های جوان امروزی بسیار درگیر آن هستند و دلیل پر فروش بودن آن نیز گواه بر استقبال همین جوانان از این فیلم بوده است. این فیلم‌ها در جذب مخاطب بسیار موفق بوده تا آنجایی که در صدر پر فروش‌ترین‌ها بوده‌اند.

منابع:

- احمدی، بابک. (۱۳۸۰). مدرنیته و اندیشه انتقادی، تهران: مرکز، چاپ چهارم.
- اجلالی، پرویز. (۱۳۸۹). گفتگو با دکتر پرویز اجلالی، جامعه شناس سینما، کتاب سال مجله فیلم.
- ساعی، منصور، نقش رسانه‌ها در انتقال ارزش‌ها و پدیده‌ی شکاف هنجاری و ارزشی نسل‌ها، تاریخ دسترسی: ۱۳۹۳/۱۰/۱۲
- (تبیان، قاضی زاده،) (سایت فرهنگی و اطلاع رسانی تبیان، قاضی زاده، مریم)
- دلاور، علی (۱۳۸۵). مبانی نظری و علمی پژوهش در علوم انسانی و اجتماعی، تهران: انتشارات رشد
- قراملکی، فرامرز فاحد (۱۳۸۷)، اخلاق حرفه‌ای، تهران، نشر سرآمد
- محبی، سیده فاطمه (۱۳۷۹). مجموعه مقالات همایش زن و سینما، شورای فرهنگی-اجتماعی زنان، سفیر صبح.
- نوذری، حسینعلی. (۱۳۸۴). نظریه انتقادی مکتب فرانکفورت در علوم اجتماعی و انسانی، تهران، نشر آگه.

نشانی اینترنتی:

http://www.aftabir.com/articles/view/applied_sciences/social_science/c12c12296

Representation of family in Pوران Derakhshande and Tahmine Milanis Movies

Seyed Vahid Aqili¹

Maryam Goli Asrmi²

Abstract

This study aimed to represent the family in Pوران Derakhshande and Tahmine Millanie's movies and case study done two films from the directors.

In this study the way of quantity and quality go tainer is used.

This statistical Society is chosen in order to show this 2 directors point of view about family meters in their movies, and report is going on base of question, the main question which is going to be answered are based on family matters.

Tow well sold movie is chosen as a sample of each directors.

This study concludes that in the movies look more traditional show, and the most of women are modern or feminism. And traditional man has an important role, and rarely pay attention to respect for male gender. Marriage is shown from a modern view, and people have economic prosperity, moral values shown less respect and honesty.

Keywords: Family, Women, Tradition family, Tradition Modern, Gender

---

¹ Associate Professor of Islamic Azad University/ Central Tehran Branch,
seyed_vahid_aqili@yahoo.com

² M.A. in Social Communication Sciences, Islamic Azad University of Yazd (Meybod)